

Vlaams
Parlement

ingediend op **1260** (2016-2017) – Nr. 3
28 maart 2018 (2017-2018)

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
uitgebracht door Peter Persyn en Freya Saeys

over de conceptnota voor nieuwe regelgeving

van Griet Coppé, Katrien Schryvers, Cindy Franssen,
Vera Jans, Dirk de Kort en Sonja Claes

**betreffende de decretale verplichting
van de Vlaamse Regering
om te voorzien in een groeipad
voor de zorgzwaartegebonden financiering
van de thuis- en ouderenzorg
en jaarlijks over de realisatie daarvan
bij het Vlaams Parlement te rapporteren**

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin:

Voorzitter: Bart Van Malderen.

Vaste leden:

Danielle Godderis-T'Jonck, Lies Jans, Lorin Parys, Peter Persyn, Elke Sleurs, Tine van der Vloet;
Griet Coppé, Cindy Franssen, Vera Jans, Katrien Schryvers;
Freya Saeys, Martine Taelman;
Freya Van den Bossche, Bart Van Malderen;
Elke Van den Brandt.

Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Vera Celis, Cathy Coudyser, Koen Daniëls, Ingeborg De Meulemeester,
Manuela Van Werde;
Sonja Claes, Dirk de Kort, Kathleen Helsen, Tinne Rombouts;
Jo De Ro, Emmily Talpe;
Jan Bertels, Bert Moyaers;
Elisabeth Meuleman.

Toegevoegde leden:

Ortwin Depoortere.

Documenten in het dossier:

- 1260 (2016-2017) – Nr. 1: Conceptnota voor nieuwe regelgeving
- Nr. 2: Verslag van de hoorzitting

INHOUD

1. Toelichting door Griet Coppé	4
1.1. Context.....	4
1.2. Consequenties van de context	4
1.3. Zorgwaarte-evolutie.....	4
1.4. Zorgwaarte-evolutie (semiresidentieel).....	4
1.5. Evolutie van het zorggebruik (niet-residentieel)	4
1.6. Evolutie van het semiresidentiële aanbod	5
1.7. Groei van het woonzorgaanbod	5
1.8. Meer plaats, meer zorg?.....	5
1.9. Nieuw financieringssysteem van de woonzorgcentra	5
1.10. Nieuw financieringssysteem diensten gezinszorg	5
1.11. Nieuw financieringssysteem dagverzorgingscentra.....	5
1.12. Besluit	6
2. Bespreking.....	6
Gebruikte afkortingen	12

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin besprak de conceptnota voor nieuwe regelgeving betreffende de decretale verplichting van de Vlaamse Regering om te voorzien in een groeipad voor de zorgzwaartegebonden financiering van de thuis- en ouderenzorg en jaarlijks over de realisatie daarvan bij het Vlaams Parlement te rapporteren, tijdens haar vergaderingen van 12 december 2017 en 21 maart 2018.

Tussenin werd op 31 januari 2018 een hoorzitting gehouden. Het verslag van die hoorzitting is verspreid als *Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 1260/2.

1. Toelichting door Griet Coppé

1.1. Context

Griet Coppé zegt dat Vlaanderen zich voor de toekomst moet wapenen omdat de bevolking vergrijsd en verzilvert. Is het verschil tussen een rob- en een rvt-bed het ideaal voor de toekomst? Is het inherente verschil in personeelsondersteuning nog aangewezen aangezien iedereen zwaar zorgbehoevend is? De personeelsondersteuning van een rob-bed is lager en stemt niet meer overeen met de zorgzwaarte.

In het Vlaamse regeerakkoord 2014-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014, nr. 31/1) worden een nieuw organisatie- en financieringsmodel voor de residentiële ouderenzorg aangekondigd. Er moet een gradatie en aard van de zorgomkadering volgens de zorgzwaarte komen. Het is de bedoeling te evolueren richting persoonsvolgende financiering in de ouderenzorg. Dat moet eerst getest worden en vervolgens verankerd worden in de Vlaamse sociale bescherming.

1.2. Consequenties van de context

De zorgzwaarte is op tien jaar tijd geëvolueerd. Het valt nog maar zelden voor dat een valide persoon naar een woonzorgcentrum verhuist. Daarnaast is een aanbod nodig dat flexibeler ingevuld kan worden. De schotten tussen intra- en extramuraal wonen en werken moeten verdwijnen. Om die redenen moet er gezorgd worden voor een financieel groeipad.

1.3. Zorgzwaarte-evolutie

Tussen 2011 en 2015 is het aantal tegemoetkomingen voor mantel- en thuiszorg jaar na jaar toegenomen. Het aantal gebruikers van gezinszorg en aanvullende thuiszorg gerangschikt volgens zorgbehoevendheid illustreert een stijging in het BEL-profiel. Het jaarlijkse gemiddelde aantal uren gezinszorg per cliënt volgens zorgzwaarte toont niet dat het gemiddelde aantal uren toeneemt, maar wel een grotere spreiding en een stijgende vraag met een stijgend zorgzwaarteprofiel. Het aantal dagforfaits in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf evolueert in het Nederlandse taalgebied. Vooral de stijging van de grote Katzschalen valt op.

1.4. Zorgzwaarte-evolutie (semiresidentieel)

De dagforfaits met een hoge Katzschaal nemen toe. Er is een gebruikstoename van de centra voor kortverblijf met eveneens een stijging in de hoge Katzschalen. Hetzelfde doet zich voor in de dagverzorgingscentra en CADO's. De zorgbehoevendheid wordt vaak onderschat en niet volgens de zorgzwaarte gefinancierd.

1.5. Evolutie van het zorggebruik (niet-residentieel)

Tussen 2011 en 2015 steeg het aantal mantel- en thuiszorgdossiers met 15 percent. De gezinszorg merkt een grote stijging van de +35-BEL-score. Gezins-

en thuiszorg zijn niet gedifferentieerd volgens zorgzwaarte. In 2015 en 2016 kreeg de gezinszorg geen extra middelen. Er vond wel een taakuitzuivering plaats. Meer gebruikers dienden zich aan waardoor het aantal zorguren per gebruiker is gedaald. Tot 2017 kende de gezinszorg een vast urencontingent.

1.6. Evolutie van het semiresidentiële aanbod

Op 1 juni 2017 waren er 209 erkende dagverzorgingscentra en zestig erkende CADO's. Er zijn nog 62 dagverzorgingscentra en 21 CADO's gepland. In de periode 2010-2014 is het aantal erkende dagverzorgingscentra gestegen tot 105 percent. De financiering bestaat uit het F-forfait, de Vlaamse vaste subsidie en de dagprijs.

1.7. Groei van het woonzorgaanbod

Tussen 2010 en 2014 is het aantal woongelegenheden in de woonzorgcentra met 12 percent gestegen. Voor de periode 2015-2018 zijn maximaal 9802 bijkomende woongelegenheden erkend of gepland in Vlaanderen. Dergelijke groei is de voorbije jaren nooit gerealiseerd in Vlaanderen.

Op 31 december 2016 waren er 44.572 rvt-erkenningen verspreid over 713 vestigingen. Er heeft zich de voorbije twintig jaar een stijging voorgedaan.

1.8. Meer plaats, meer zorg?

Zorgbehoefte is het uitgangspunt van deze conceptnota. De vraag is hoe de financiering volgens de zorgzwaarte kan volgen? Dezelfde zorgvraag verdient dezelfde financiering.

Er loopt een reconversie van rob naar rvt binnen de woonzorgcentra. Er wordt een correcte zorginvulling gevraagd. De rvt-dekkingsgraad is niet overal gelijk terwijl de zorgverlening op de werkvloer niet wezenlijk verschilt. Er is kans op meer personeelsinvulling door de hogere financiering van de rvt-bedden. Daarnaast is er een aanhoudend groeipad van het urencontingent in de gezinszorg.

1.9. Nieuw financieringssysteem van de woonzorgcentra

Er dient zich een nieuw financieringssysteem van de woonzorgcentra aan. Griet Coppé vraagt in de eerste plaats een correcte en gelijke publieke financiering op basis van de zorgzwaarte. Ze ziet dat als een belangrijke voorwaarde alvorens te starten met persoonsvolgende financiering. Het moet vooraf bekend zijn hoeveel budget er staat tegenover elke persoon met een zware zorgbehoefte. Een tweede bekommernis is werkbaar werk voor het zorgpersoneel.

1.10. Nieuw financieringssysteem diensten gezinszorg

De vermaatschappelijking van de zorg heeft voor een verschuiving gezorgd: mensen blijven langer thuis wonen. Daardoor is intensievere ondersteuning nodig. De zorgprofielen waarmee gezinszorgdiensten geconfronteerd worden verzwaren.

1.11. Nieuw financieringssysteem dagverzorgingscentra

Het onderscheid tussen gebruikers met en zonder F-forfait moet wegvallen. Door de zesde staatshervorming is er geen gelijke financiering voor gelijke zorgbehoefte. Per centrum is minstens publieke financiering voor vijftien zwaar zorgbehoevende gebruikers nodig. In de realiteit dienen zich immers minstens vijftien zwaar

zorgbehoevende gebruikers aan in een dagverzorgingscentrum. Bij ingebruikname moet een nieuw dagverzorgingscentrum onmiddellijk een erkenning krijgen voor vijftien zwaar zorgbehoevendenden in plaats van de huidige vijf F-profielen.

1.12. Besluit

Griet Coppé benadrukt dat dit voorstel niet budgetneutraal is en heel wat bijkomende middelen zal vergen. Het overstijgt de huidige regeerperiode. Er is inmiddels een conceptnota van de Vlaamse Regering: 'Residentiële ouderenzorg, een echte thuis voor kwetsbare personen'.

De Vlaamse Regering moet een budgettair meerjarenplan en groeipad opstellen die de ongelijkheid tussen rob en rvt wegwerken, en voor groei zorgen in de thuis- en gezinszorg. Dat moet decretaal verankerd worden.

2. Bespreking

Griet Coppé heeft tijdens de hoorzittingen gehoord dat de Vlaamse Ouderenraad een brede interpretatie van het concept 'zorg' vraagt. Zorg gaat verder dan hulp bij activiteiten van het dagelijkse leven, en strekt zich uit tot wonen, leven, zingeving, inspraak en participatie. Zorg- en ondersteuningskosten moeten volledig gedekt worden met publieke middelen uit de Vlaamse sociale bescherming.

In de thuiszorg valt de Vlaamse Ouderenraad de afname van het gemiddelde aantal uren per cliënt op, en dan vooral bij de cliënten met de zwaarste zorgnoden. Een gesloten subsidiesysteem en begrensd urencontingent impliceren dat niet op elke vraag goed geantwoord kan worden. De financiering volstaat niet om aan de reële noden tegemoet te komen.

De Vlaamse Ouderenraad gaat akkoord met het inhaalmanoeuvre in de rob- en rvt-financiering. De conceptnota mag nog verder gaan omdat de publieke rvt-financiering ontoereikend is om zorgkwaliteit te garanderen. De meerkosten worden gesolidariseerd onder de bewoners waardoor de dagprijzen onder druk komen te staan. Ook de financiering van de essentiële palliatieve functie in de woonzorgcentra is ondermaats. Hetzelfde kan gezegd worden van de financiering van de referentiepersoon dementie.

De Vlaamse Ouderenraad vraagt op korte termijn een groeipad richting volledige rvt-dekking en een verhoging van de wettelijke personeelsnorm. Hij staat achter de BelRAI-screener maar betreurt de sectorale evolutie ervan. Het moet een instrument zijn waarmee sectoren vergeleken kunnen worden. De raad vraagt de uitbreiding ervan met een sociale dementie.

Zorgnet-Icuro getuigt over de hogere zorgzwaarte in woonzorgcentra waar 80 percent van de bewoners zorgbehoevend is. In combinatie met een kortere verblijfsduur van gemiddeld 3,36 jaar verhoogt dat de werkdruk. De gelijkschakeling op rvt-niveau is prioritair voor de koepel. Het is een randvoorwaarde om mee te stappen in de persoonsvolgende financiering in het kader van de Vlaamse sociale bescherming. De rvt-reconversie door de Vlaamse overheid zorgt op federaal niveau voor een besparing van 2 miljoen euro. Hierover moeten de verschillende overheden afspraken maken. Er zijn 2000 vte ondersteunend personeel nodig. Zorgnet-Icuro pleit er afsluitend voor om over dit thema afspraken te maken in het volgende Vlaamse regeerakkoord.

Voor VLOZO moet het onderscheid tussen rvt en rob prioritair weggewerkt worden. Men kijkt er verwachtingsvol uit naar de reconversie van de voorafgaande vergunningen in rvt-erkenningen of andere zorgvormen zoals kortverblijf of dagverzorgingscentra. De voorzieningen moeten daar vrij in kunnen zijn.

De VVSG heeft het voornamelijk over de inschaling met aandacht voor de sociale context gehad, over een voldoende breed aanbod aan zorg en ondersteuning, en over een programmatieaanbod dat met meer dan alleen de leeftijd als criterium werkt. Andere mogelijke criteria zijn de doelgroep, het beschikbare aanbod, federale beleidskeuzes zoals de verkorte ligduur in ziekenhuizen, regionale prioriteiten en technologische ontwikkelingen. Het onderzoek loopt maar een aangepaste programmatie is urgent voor de VVSG.

De VVSG stelt de vraag wat publiek gefinancierd wordt en wat met eigen bijdrage van de gebruiker, en wil inzetten op preventie, sociale netwerken of buurtgerichte zorg. De nood is er, maar de financiering blijft te beperkt.

De conceptnota analyseert de huidige situatie in het licht van de toekomstige persoonsvolgende financiering. De onderfinanciering van de zorgzwaarte is een knelpunt dat Vlaanderen met de zesde staatshervorming heeft geërfd. Het knelpunt komt op het voorplan door de keuze voor persoonsvolgende financiering in de Vlaamse sociale bescherming. In de commissie is er consensus over de prioriteit die hieraan geschonken moet worden. Alle gehoorde experts pleiten voor een volledige rvt-dekking voor de zwaar zorgbehoevende bewoners van woonzorgcentra. Deze opstap zal echter 137 miljoen euro kosten.

Artikel 6, §2, van het ontwerp van decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1474/1) verplicht de Vlaamse Regering bij de start van een regeerperiode het gevraagde groeipad op te stellen in de vorm van een meerjarenbegroting voor de verschillende onderdelen van de Vlaamse sociale bescherming waarvoor het beschikbare aanbod geprogrammeerd is. Griet Coppé is tevreden dat het ontwerp van decreet ingaat op haar vraag naar een groeipad.

In de conceptnota van de Vlaamse Regering 'Residentiële ouderenzorg, een echte thuis voor kwetsbare personen' wordt de ongelijke financiering van zware zorg in rob en rvt beschreven. Er worden twee acties voorgesteld: het onderscheid tussen rob en rvt wegwerken en de persoonsvolgende financiering in de woonzorg ontwikkelen en implementeren. Het moet gaan om gefaseerde, parallel lopende en onderling afgestemde trajecten. Er wordt een budgettaire meerjarenplanning gewaarborgd met als doel het financieringsonderscheid geleidelijk op te heffen en de financiering van zorg en ondersteuning zorgzwaarteafhankelijk te maken. Ook in de Vlaamse Regering is er consensus over de noden geschetst in de conceptnota. Griet Coppé volgt de uitrol van de verschillende acties aandachtig.

Afsluitend kondigt ze namens haar fractie een amendement aan op het ontwerp van decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming. Aan artikel 6 zal een paragraaf toegevoegd worden.

Peter Persyn zegt dat de conceptnota de verdienste heeft de stijgende zorgzwaarte in de woonzorg aan te tonen. De sector dringt aan op continuïteit en stabiliteit. De gefaseerde inhaalbeweging van rob naar rvt is de meest logische en pragmatische oplossing.

N-VA blijft vragende partij voor een omvattende aanpak van de zorgfinanciering. Het is bekend dat ouderen zo lang mogelijk thuis blijven wonen. Slechts 8 percent van de 80- tot 84-jarigen verblijft in een residentiële setting. Pas boven de leeftijd van 90 jaar stijgt dat aantal significant.

N-VA sluit zich aan bij het voorstel van CD&V en kijkt uit naar het vervolg.

Elke Van den Brandt vindt de conceptnota waardevol. Het is goed dat wordt nagegaan hoe om te gaan met dit bekende probleem. Tijdens de boeiende

hoorzitting is de vinger op de zere plek gelegd. Het komt er nu op aan een antwoord te formuleren.

Er is een amendement aangekondigd op het ontwerp van decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming. Dat zal op zijn waarde beoordeeld worden, maar wat nodig is, is een fundamentele toekomstvisie. De sector is gehoord over deze conceptnota, maar zou ook de kans moeten krijgen aan te geven of de principes en pijnpunten die in de conceptnota worden aangehaald, adequaat beantwoord worden door het ontwerp van decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming. Dat thans al een amendement wordt aangekondigd, betekent allicht dat het antwoord op die vraag negatief is. De spreekster gaat ervan uit dat er nog amendementen ter versterking mogelijk zijn.

Er moet een fundamentele visie zijn op de hele keten. De ouderenzorg is historisch gegroeid. De vraag is niet hoe om te gaan met wat er thans is maar wel waar Vlaanderen naartoe wil. Daartoe moet in eerste instantie naar de ouderen zelf worden gekeken. Hoe krijgen ze de regie in handen? Hoe krijgen ze controle over de zorg die ze zelf willen? De filosofie die geldt in de sector van de personen met een handicap moet worden doorgetrokken in de ouderensector. Ouderen willen zo lang mogelijk thuis of in eigen omgeving wonen. Dat moet zorgzwaartegebonden mogelijk worden. Aan ouderen die met een kleine ondersteuningsnood thuis willen blijven, moet er kleine ondersteuning worden geboden. De ondersteuning moet de nood volgen. Er moet een ketenaanpak zijn zodat ouderen kunnen kiezen of ze thuis blijven dan wel naar een woonzorgcentrum verhuizen. De visie achter het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009 moet worden uitgevoerd. Het blijft wachten op uitvoeringsbesluiten die de woonzorgzone mogelijk maken.

Om tot de voorgestelde aanpak te komen, moet een en ander fundamenteel herzien worden. Er moeten meer lokale dienstencentra komen. De thuiszorg moet worden hervormd. Het huidige gebetonneerde contingent speelt niet in op de realiteit. De dagopvang moet worden versterkt en gedereguleerd zodat mensen er gemakkelijker terecht kunnen. Dankzij dit samenspel kunnen mensen langer in eigen woning of omgeving blijven. Zorgzwaarte staat hier niet los van.

Een kwaliteitsvol woonzorgcentrum garandeert goede zorg. Goede zorg veronderstelt tijd. Tijd veronderstelt personeel. De personeelsnorm en de financiering moeten worden opgekrikt. Het is een goede zaak dat de volgende Vlaamse Regering een groeipad moet afspreken, maar waarom gebruikt het Vlaams Parlement wat rest van de legislatuur niet om zelf een groeipad op te leggen? Het Vlaams Parlement kan bepalen wat nodig en realistisch is. Waarom wachten tot eind 2019 op perspectief?

In een eerste fase moet alles in kaart worden gebracht, want thans is er zelfs geen behoefteanalyse. Elke Van den Brandt roept op niet op de volgende Vlaamse Regering en de volgende regeerperiode te wachten. De principes die in deze conceptnota staan, moeten sneller en actiever vertaald worden.

Bart Van Malderen zegt dat tijdens de interessante hoorzitting scherp en cijfermatig onderbouwd is gereageerd op de conceptnota. Er is de nuchtere en confronterende vaststelling dat er volgens Zorgnet-Icuro 137 miljoen euro verschil is tussen wat beschikbaar en wat nodig is. Dat is een behoorlijk maar niet onoverkomelijk bedrag.

De sector wil de lat gelijkleggen op rvt-niveau, gezien de verwachte evolutie. Dat veronderstelt ook dat de middelen voor palliatieve begeleiding in ogenschouw worden genomen. Het bedrag van 0,27 euro per dag per bed spreekt voor zich. Met dergelijk budget kan de beoogde kwalitatieve zorg niet worden geboden.

Er is terecht opgemerkt dat de Katzschaal dringend moet worden aangepast. Uit de toelichting bij het ontwerp van decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming blijkt dat het nog even zal duren. Aangezien BelRAI nog in een proefproject zit, moet nog enkele jaren met de Katzschaal gewerkt worden. Dat is voornamelijk het gevolg van de sectorale benadering.

Met deze conceptnota is een noodzakelijk debat aangevat. In dat debat moet met tal van randvoorwaarden rekening worden gehouden. Een zorgzwaarte-instrument moet meten wat patiënten en gebruikers nodig hebben en zelf willen. Ook met vraaggestuurde zorg moet rekening worden gehouden. Er is een bijkomende investering nodig waarvan de ordegrootte bekend is. Tegelijk waarschuwt de Vlaamse Ouderenraad terecht voor voortdurende inhaaloperaties. De gesloten financiering van de ouderenzorg en de schotten zijn structurele problemen. De voortdurende inhaaloperaties voor elk onderdeel bewijzen het structurele tekort waarmee het geheel kampt en sluiten verschuivingen op basis van wat mensen vragen uit.

Sp.a schuift zorggarantie naar voren. Dat concept veronderstelt capaciteit, maar ook kwaliteit. Als de zorgzwaarte toeneemt zonder dat de financiering volgt, gaat kwaliteit verloren. Zorggarantie veronderstelt een andere benadering van de financiering.

De conceptnota vraagt terecht naar een decretaal vastgelegd groeipad met jaarlijkse rapportages. Een jaarlijkse rapportage veronderstelt echter ook flexibele jaarlijkse budgettering. Sp.a zal daarom het amendement nr. 18 op het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2018 (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 15/3) opnieuw indienen tijdens de begrotingscontrole 2018. Op die manier hoeft de meerderheid niet tot de volgende regeerperiode te wachten. Allicht kwam het begrotingsamendement te vroeg omdat de conceptnota toen nog niet besproken was. Thans is er een becijferde analyse van de sector. Aangezien iedereen pleit voor een sterkere link tussen zorgzwaarte en financiering is de tijd rijp om dit amendement goed te keuren.

Afrondend sluit de spreker zich aan bij de vraag van Elke Van den Brandt om de mening van het veld te polsen over het aangekondigde amendement op het ontwerp van decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming. Als amendementen worden ingediend, zou de mening van het veld gevraagd moeten worden. Bart Van Malderen veronderstelt dat het amendement gedragen wordt door de volledige meerderheid, al zal daar pas duidelijkheid over zijn na de bespreking van het ontwerp van decreet.

Griet Coppé pleit voor realisme. De oppositie mag niet laten uitschijnen dat er nog niets gebeurd is. In deze regeerperiode is 900 miljoen euro extra geïnvesteerd in zorg en welzijn. Maandelijks krijgen 300.000 Vlamingen een zorgbudget. In de kinderopvang zijn er 117 percent meer jobs. Op vier jaar tijd zijn er 9802 extra woonegelegenheden in de ouderenzorg. Deze Vlaamse Regering heeft zware inspanningen geleverd. Maar omdat het werk nog niet af is, heeft ze deze conceptnota ingediend en kondigt ze een amendement aan op het ontwerp van decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming.

Peter Persyn zegt dat het zorggebonden budget meer persoonsgericht moet zijn. Er moet sprake zijn van een continuüm vanuit de thuissituatie. Ouderen blijven zelfs op gevorderde leeftijd zo lang mogelijk thuis. Dat veronderstelt een nieuwe aanpak. De afgelopen twee jaren is de zorgzwaartefinanciering gestegen. Thans is een structurele inhaalbeweging ingezet. Het is verwonderlijk dat het pas begint te dagen dat er een grote leemte is.

De sector vraagt continuïteit en stabiliteit, maar dat ontslaat niemand van de opdracht te zoeken naar een meer persoonsgerichte benadering, waar N-VA voorstander van is. Er zijn geen heilige huisjes. Voor N-VA is ook het gelijke speelveld belangrijk zodat ook kleine en nieuwe aanbieders hun plaats vinden. Deze discussie kan worden gevoerd tijdens de bespreking van het ontwerp van decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming.

Aangezien Elke Van den Brandt alle nuances en valkuilen lijkt te kennen, ziet de spreker niet in waarom de sector opnieuw gehoord moet worden. Met nieuwe hoorzittingen zal de commissie enkel in herhaling vallen.

Elke Van den Brandt blijft ervan overtuigd dat het terrein over meer expertise beschikt dan zijzelf. Bovendien is er een verschil tussen algemene principes en een ontwerp van decreet naar waarde schatten. Tijdens de hoorzitting over deze conceptnota is aangegeven wat er schort. Er zijn alternatieven, maar de vraag is of het ontwerp van decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming ze stimuleert.

Als de oppositie wijst op wat ontbreekt, somt de meerderheid op wat wel gebeurt. Iedereen moet de zorg krijgen waar hij nood aan heeft. De Vlaamse Regering vaart echter blind. Er zijn geen prevalentiestudies of cijfers over de exacte vraag. Hoeveel mensen staan er op een wachtlijst voor een woonzorgcentrum? Als de BelRAI voor betrouwbare cijfers moet zorgen, duurt het nog tot 2022 vooraleer vragen en noden ingeschat kunnen worden. Omdat Vlaanderen niet zo lang kan wachten, moet het daar nu al werk van maken door bijvoorbeeld aanmeldingen te bundelen en te centraliseren. Zo kan het gericht investeren dankzij een groeipad. In de sector van de personen met een handicap is dat becijferd. Einddoel en budget zijn in kaart gebracht. In die sector is het duidelijk hoeveel er nodig is om alle zorgvragen te beantwoorden.

De ouderensector weet dat niet. Hoeveel thuiszorg is er nodig om kwaliteitsvol te werken? De tijd per patiënt neemt jaarlijks af. Omdat er geen cijfers over zijn, vaart de Vlaamse Regering blind. Het volstaat niet de volgende Vlaamse Regering de opdracht te geven dat in kaart te brengen. Als de volgende Vlaamse Regering een groeipad moet vastleggen, moet het nu al bekend zijn waar Vlaanderen naartoe wil.

Er zijn jobs bijgekomen in de kinderopvang, maar het aantal kinderen is ook toegenomen. In deze regeerperiode zijn er tot nog toe een 500-tal plaatsen gecreëerd. De investeringen wegen niet op tegen de noden.

Mensen leven gelukkig steeds langer. Vergrijzing is meer dan pensioenfinanciering. Ook over zorg moet een maatschappelijk debat plaatsvinden. Daarom moet worden berekend hoeveel nodig is in het huidige systeem en moet worden nagegaan welke budgetvriendelijkere alternatieven mogelijk zijn. Mensen moeten meer dan thans het geval is, versterkt worden door ze vroeger te ondersteunen.

Griet Coppé antwoordt dat het Steunpunt WVG op vraag van de Vlaamse Regering zorgnoodprognoses en een budgetbewakingsmodel bestudeert.

Bart Van Malderen zegt dat wie de budgetten jaarlijks met elkaar vergelijkt, merkt dat het budget voor Welzijn stijgt, maar wie de vermelde 900 miljoen euro ontleedt, merkt dat het bedrag kostendrijvers bevat die geen bijkomende capaciteit opleveren en evenmin effect hebben op de kwaliteit. Bovendien bespaart deze Vlaamse Regering op de werkingsmiddelen. In de meerjarenbegroting heeft de administratie berekend dat Welzijn ongeveer 900 miljoen euro nodig heeft bij constant beleid. De sector heeft een groot deel van het bijkomende budget zelf gefinancierd.

Aan het begin van deze regeerperiode is de bijdrage aan de Vlaamse zorgverzekering verdubbeld. Voor de zwaksten in de samenleving is de bijdrage vermenigvuldigd met twee en een half. De gebruikers hebben het budget zelf mee verhoogd.

Tijdens de hoorzitting is op basis van de huidige toestand over de toekomst gereflecteerd. De zorgzwaarte zal de komende jaren alleen maar stijgen. Om te vermijden dat deze factuur naar een volgende generatie wordt doorgeschoven, moet daar onmiddellijk op worden ingespeeld. Er kan niet worden gewacht op de volgende regeerperiode. In het andere geval zullen de gebruikers betalen. Als de zorgzwaartefinanciering niet publiek wordt geregeld, dan worden de tekorten verrekend op de rusthuisfactuur. Dat zou volgens de spreker onrechtvaardig zijn.

Wordt het amendement dat CD&V heeft aangekondigd door de meerderheid gesteund? De spreker zou het voorts interessant vinden om de visie van het werkveld te kennen over de wijzigingen aan het ontwerp van decreet in vergelijking met deze conceptnota.

Griet Coppé merkt een draagvlak voor zorgzwaartegebonden financiering bij meerderheid en oppositie. In wat nog rest van de regeerperiode zal de meerderheid dit zeker verder bespreken, te beginnen bij de bespreking van het ontwerp van decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming. Dat er al inspanningen zijn geleverd wordt ook geïllustreerd door de bijkomende middelen geïnvesteerd in rob en rvt. Door de vergrijzing, die geen kwaal is maar een bewijs van levenskwaliteit, blijven er noden.

Tijdens de bespreking van het ontwerp van decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming zal ook blijken of het amendement door de meerderheid wordt gedragen.

Peter Persyn stelt voor de bespreking af te ronden. Er zijn tal van studies met duidelijke cijfers over (de evolutie van) de zorgzwaarte thuis en in voorzieningen. Hij bezorgt ze aan de oppositie.

Bart VAN MALDEREN,
voorzitter

Peter PERSYN
Freya SAEYS,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

BelRAI	verzamelnaam voor de Belgische vertaling en informatisering van de interRAI (instrumentenbaseerlijnsschaal en Resident Assessment Instrument)
BEL-schaal	het instrument waarmee indicatiestellers en begeleidend verantwoordelijken van thuiszorgdiensten de zorgbehoefte van gebruikers in kaart brengen
CADO	collectieve autonome dagopvang
rob	rustoord voor bejaarden
rvt	rust- en verzorgingstehuis
VLOZO	Vlaams onafhankelijk zorgnetwerk
vte	voltijdsequivalent / voltijdsequivalent
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
WVG	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)